

1.2.2019

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi poliisin menetelleen syrjintäkiellon vastaisesti katuprostituution valvonnassa

Suomen kansalaiset C ja D olivat yöllä kävelemässä Helsingin keskustassa kun siviiliasuiset poliisimiehet pysäyttivät heidät pyytäen nähdä heidän henkilöllisyystodistuksensa. Hakijat kieltäytyivät näyttämästä henkilöllisyystodistuksiaan ja yrittivät poistua paikalta. Tilanteen edetessä poliisimiehet laittoivat hakijat käsirautoihin, tekivät heille henkilöntarkastuksen, jonka yhteydessä he löysivät heidän passinsa. C ja D pyysivät yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaa tutkimaan, perustuiko heidän pysäyttämisenä ja muu kohtelunsa tarkoitettussa tilanteessa syrjivään etniseen profilointiin ja kieltämään vastaajaa jatkamasta menettelyään ja asettamaan päätöksensä tehosteeksi uhkasakon.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta kiinnitti huomiota siihen, että vastaavat toimenpiteet eivät olleet kohdistuneet naisten kanssa keskustelleeseen ”valkoihoiseen” miespuoliseen henkilöön, vaikka kyse oli ollut nimenomaan katuprostituutioon kohdistuvasta valvonnasta ja vaikka seksikaupan kohteena olevan henkilön hyväksikäyttö on kriminalisoitu rikoslain 20 luvun 8 §:ssä ja seksuaalipalvelujen ostaminen ja maksullinen tarjoaminen yleisellä paikalla on kielletty järjestyslain 2 luvun 7 §:ssä. Vastaaja oli myöntänyt, että poliisimiesten menettelyn perusteena on osaltaan ollut se, että naiset olivat olleet ”tummaihoisia” ja että heidän kokemuksensa mukaan prostituoidut olivat usein ulkomaalaistaustaisia.

Lautakunta katsoi, että lainvalvonnassa tällainen etninen profilointi ihmisten ihonvärin ja stereotyyppisten käsitysten perusteella ei ole hyväksyttävää.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että vastaajan menettely hakijoita kohtaan oli ollut yhdenvertaisuuslaissa kiellettyä välitöntä syrjintää heidän alkuperänsä perusteella ja kielsi vastaajaa uusimasta hakijoihin kohdistunutta lautakunnan päätöksestä ilmenevää yhdenvertaisuuslain 8 §:n vastaista menettelyä. Lautakunta asetti kieltopäätöksensä tehosteeksi 10 000 euron uhkasakon.

Tapausselosteet julkaistaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan internet –sivuilla:
http://yvltk.fi/fi/index/materiaalit/tapausselosteet_3.html

Lisätietoja: Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan pääsihteeri Juhani Kortteinen
p. 0295 150151, sähköposti: juhani.kortteinen@oikeus.fi

1.2.2019

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOLAUTAKUNTA

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on valtioneuvoston nimittämä itsenäinen ja riippumaton oikeusturvaelin. Se valvoo yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain noudattamista yksityisessä toiminnassa sekä julkisessa hallinto- ja liiketoiminnassa. Työelämää koskevat kysymykset eivät kuulu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaan muutoin kuin tasa-arvolain soveltamisalalla.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaan ei kuulu yksityis- ja perhe-elämän piiriin kuuluvat asiat, eikä uskonnon harjoittaminen.

Asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi se, johon syrjivä menettely kohdistuu, taikka yhdenvertaisuusvaltuutettu. Myös yhdistykset voivat saada hakemuksen vireille lautakunnassa asianomistajan suostumuksella. Tasa-arvolain soveltamisalaan kuuluvissa asioissa asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi vain työmarkkinoiden keskusjärjestö tai tasa-arvovaltuutettu.

Lautakunta ei ota tutkittavaksi tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa vireillä olevaa asiaa.

Lautakunnan tehtävänä on antaa oikeussuojaa niille, jotka ovat kokeneet tullessa syrjityksi tai tullessa syrjintään liittyvien kiellettyjen vastatoimien kohteeksi.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta voi kieltää jatkamasta tai uusimasta syrjintää tai vastatoimia ja asettaa päätöksen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon ja tuomita sen maksettavaksi.

Lautakunta voi määrätä asianomaisen ryhtymään kohtuullisessa määräajassa toimenpiteisiin yhdenvertaisuuslaissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi. Se voi myös vahvistaa osapuolten välisen sovinnon.

Lautakunta ei voi määrätä hyvitystä tai muuta korvausta maksettavaksi.

Lautakunta voi antaa myös lausunnon yhdenvertaisuuslain tai tasa-arvolain soveltamisesta tuomioistuimen, yhdenvertaisuus- tai tasa-arvovaltuutetun tai muun viranomaisen taikka yhdistyksen pyynnöstä.

Lautakunnan päätöksistä voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Hakemuksen käsittely lautakunnassa on maksutonta, ja sen toimituskirjat ovat maksuttomia. Muista oikeudenkäyntikuluistaan asianosaiset vastaavat itse.

Lisätietoja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnasta:

<http://yvltk.fi/fi/>

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta
PL 27
FI-00023 Valtioneuvosto

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan sähköposti: yvltk@oikeus.fi